

DEBRECZENI HIRLAP

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő
Ifj. Gily Ede.
Kiadó s laptulajdonos.
Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmérsékeltébb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Századvégi politika.

Debreczen, október 3.

Rég elmúltak azon boldog idők, mikor a nagy svéd kancellár azt mondhatta hogy: kevés ésszel lehet a világot kormányozni. Nem oly könnyű mesterség a kormányzás ma, mint valaha. Egészen a mult század utolsó negyedéig elég volt, ha egy miniszter, az általa képviselt di-nasztia érdekeit szívére hordta, ha pedig sikerült neki azon diasztia birtokait gyarapítani, még nagy államférfi hírét hozta. Nemzeti politikát, Angolországot kivéve, sehol sem ösmertek; jellemző erre nézve, hogy a római császár címzei közt ott volt az „alle Zeit mehrer des Reiches.”

Jött az ujkor s az államférfinak nagy feladatokat tűzött ki; kell, hogy a di-nasztia érdekeit képviselje, de ez nem fő-célja, hanem törekvése oda irányul, hogy a nemzet, melynek kormánya élére állította, általa lássa megvalósítva azon intézményeket, amelyek jólétét biztosítják s kell, hogy megtestesülése legyen az uralkodó nemzeti eszméknek.

Ha a kormányzás minden országban nagy s nehéz feladat, ugy bátran mondhatjuk, hogy sehol oly nagy s nehéz mint Magyarországon. Hol egy miniszterium egy nagy s homogén nemzet élén áll, oly

hatalmas eszközök állanak rendelkezésére hogy bármily nagyok legyenek céljai, a rendelkezésére álló eszközök mindig arányban állanak a céllal, másrészt pedig a nemzet teljes függetlensége s homogenitása megengedik, hogy ne tekintsen se jobbra, se balra, hanem egyenes irányban folytassa utját.

Sajnos, egy magyar miniszterium soha sincs ily kényelmes helyzetben. Ott nemcsak a politikai pártokkal, hanem még a nemzet nagyon is heterogén elemeivel is kell számolni. Nálunk az intézmények megvalósításánál nemcsak belérdekei, hanem azon viszonyról fogva, mely bennünket Ausztriához fűz, a közös érdek nagyon is tekintetbe veendő. A kritika, melyet az ellenzék gyakorol, nagyon könnyű, mert mint ellenzéknek nem kötelessége ezen viszonyokat tekintetbe venni Nagy különbség ám eszményi vagy reális politikát üzni.

Az eszményi politikának tételei s tervei nagyon tetszősők, csillámlók s ennek következtében népszerűek lehetnek, de adnak csak az ily geniálisnak látszó politikának azon feladatát, hogy a létező kö-tülmények s faktorok közt s ezeknek tekintetbe vételével (mert e nélkül nem lehet) tervét megvalósítsa, rögtön rájönnek, még azok is, kik ezen eszményi olcsó politikát dicsőítik, hogy sokkal könnyebb

a leggyönyörűbb légvárat, mint a legkisebb házikót felépíteni.

Hü kifejezése ennek az ellenzéki sajtó. A legobscurusabb s legtehetlenebb embercske, aki tollat forgat, mily könnyen s mily fenséges hangon ír a magyar kormányról; nem értve itt csupán a mostanit, mert épen ugy volt, mikor Tisza, vagy Andrássy, vagy Szilágyi, vagy tán az Ur Isten maga volt tagja, az mindegy — korrupezió, mamelukok, Bécs szolgái s többféle ingredienciák s kész a főzélék, melyből a magyar ember politikai táplálékát nyerje. Persze ez olcsó is, könnyű is, de hogy az ország érdekei, hogy ily módon hová jutnak, az csak mellék, vagy épen semmi kérdés.

Ha mindig virágozott (?) az e fajta irány, most, hogy hivatalosan ki lett jeleltve, hogy a kormány az időt elérkezettnek látta az országgyűlést feloszlatni, készen lehetünk reá, hogy nap nap után ezen stilus gyakorlatok nyomtatásban diszeleni fognak s a szidalmazás, gyanúsítás, rágalmozás nagyban fog gyártatni. Háj! ha csak magunk közt volnánk, félbaj volna csak, de sajnos bel és kül ellenségeink csak az alkalmat lesik, reá mutatni, mit s hogyan ír magyar ember, magyar emberről és saját kormányáról, természetesen akkor a Zastavák a Tribunák s az efféle magyar falók azon logikai következésre

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Égi fény.

Bucsut veszek tőled kedves,
Add ide kis kezedet,
Hajtsd le fejed vállaimra . . .
Hogy szeretted, ne feledd.
Nincs szerelem tisztább, szentebb
Mint melyet mi éreünk,
Da méltóknak kell lennünk rá!
Boldogok csak így leszünk.

Elmegyek, de érzem, hogy
Most lész még csak az enyém,
Könyveim közt eltemetve,
Te leszesz az égi fény,
Bármi mélyen szállok is le;
Keresni az igazat,
Könnyű leszen visszatérnem . . .
Visszavezet sugarad.

A nagy világ minden könyvét
Kítárhatom . . . de mit ér?
A betűben nincs igazság!
Örök kétség, bú kísér.
Az igazat megtalálta,
Tanult, látot eleget,
A ki egyszer a fényt látta,
Ki igazán szeretett.

Dalmady Győző.

Egynémely történetekről.

— Elj, haldokló poétának. —

Irtá: Szathmáry Zoltán.

Még mintha most is látnám azt a külvárosi szennyves szatócs boltot, a hol fent a kormos, füstös, pókhálós boltozaton egy kis cipkézett barna szakor-papiros darabra ki volt írva nagy szarkaláb betűkkel valami olyas féle, hogy ott nem igen számítanak az az emberek becsületérzetére s hogy csak készpénzért mérik ki a lámpa olajat, a lipitai turót, a kocsikenőcsöt, meg az édes pálinkák sokféleségét.

Nagyon öreg, reszketős kezű ember vette a durva papírra azokat a kusza betűket, látszott az írásról, hogy összefázhattott egy némely esetben a karja a sok ajtónyitogatástól, de még az ujjában is kárt tett egy néhányzor kiszolgálás csomagolások közepette a fagy.

Valamelyes versbe volt kiírva a gyöngédtelen figyelmeztetés némi célzás is volt benne, hogy sok gonddal jár a hitelezés.

A négyesoros verse már csak nagyjában emlékszem, de azt tudom, hogy volt benne logika is, rim is, nem is szólva az alapgon-dolatról.

Kedves jó fiam, ott a kórház zörgő szalmazsákján, te is bizonyára emlékezel arra a külvárosi szatócsboltra, emlékezni fogsz azokra a szarkaláb betűkre, a melyek olyan sok gondot adtak nekünk valamikor, sok esetekben, a mely esetekben csak ott ürítgettük a bu felejtő poharakat. Az ember sohasem felejtí el

az első szerelmét, az italos embernek mindig eszébe jut az első pohár pálinka, a melylyel bemutatkozott annak a vigyorgó festett képű istennőnek, aki elvezetett is az első klázlítól, az utolsó pohár palinkához, bejárva vele a birodalmát, — hol dögleletes a levegő, — a hol romlott az emberek tüdeje s deliriosus az értelem.

Ott ittad meg az első pohár pálinkát ez alatt az ékes versezet alatt. Nem hitelbe ittad, megfizetted érte. Te sohasem szoktál akkoriban még hitelbe inni. Nem, te akkor csak hitelbe irtad verseidet. Nem hiteleztek pálinkát, de te hiteleztél a közönségnek, hiteleztél verseiddel s a te nagy adósod nem is fizetett meg neked érte soha.

Egy lapnál dolgoztál annyi pénzért, a mennyiért megveszik majd haláloed után egyetlen versed egyetlen sorát az élelmes kiadók, akik elfordultak tőled, — Te a kiadókat szidtdad, pedig látod nem azok voltak a rosszivűek, nem azok voltak a te ellenségeid.

Azok csöndes, üzletemberek voltak, mit tudták azok, hogy mit érnek a te képzelgős agyad gondolatai.

Mit értettek azok a te verseidhez amelyek talán nem is mással irtál, mint a szived vérevel.

Azok a csöndes jó emberek csak azoknak a könyvét adják ki, akiknek egyszermint el is kelt a könyvük s ne is vedd roszt néven tőlük, hogy nem akartak csöndbe jutni azért, hogy kiadhassák a verseidet s nem engedték kihuzni a fejük alól a párnát csak azért,

Kunz József és Társa

özégnél, Kistemplom-bazár.

Szőnyeg, függöny, butorkelme, viasszos vászon, lincóleum, ágy és asztalterítők, flanel takarók, lópokróczok paplan és matrácok jutányos szabott áron ajánlatnak.

jutnak, ha te saját véredet doronggal támadod meg, miért ne támadjam meg fejszével, gyilokkal!

Választások előtt állunk, mely választások eredményétől felette fontos kérdések kedvező, vagy kedvezőtlen elintézése függ, — kötelessége tehát azon férfiaknak, kiknek kezében a kormányrud van, hogy a választások oly irányban vezettessenek, hogy az urnából oly férfiak kerüljenek ki, kik, legyen politikai álláspontjuk akár kormánypárti, vagy kormányellenes, a tiszta meggyőződés emberei legyenek, mert mint az állami anyakönyvvezetési s polgári házassági debatte megmutatta, hogy a valóságos liberális és felvilágosodott elemek, legyenek bármely táborban találkozni fognak, ha szabadelvű, a nemzetnek hasznos alkotások kerülnek sorra.

Stomfa, Nyitra, Girald kiabálások ne irritáljanak bennünket, mindig akad és akadt oly jelszó, melyet a minden fűszál után kapkodó crypto ellenzék zászlajára ír, hogy üres fegyvertárát takargassa.

Ne feledjük, hogy az új országgyűlés egy történeti momentum előtt fog állni és pedig az előtt, hogy a magyar nemzetet fenállásának első évezredéből a második évezredbe átvezesse. Ilyen történeti határköveknél az ember mindig valami impozánsabb akcióra vár s óhajtjuk, hogy század s egyúttal ezredbeli magyar politika oly dicsőségesen s üdvösen működjék, hogy fényugrai, a jövő század s évezred kezdetét is megvilágosítsa s fénynyel öveze. Ehez pedig kívánunk a kormánynak egy hatalmas és erős szabadelvűpártot és egy bölcs és magát mérsékelni tudó ellenzékét.

(V. K.)

Politikai hírek.

Az országgyűlés feloszlata.

Több oldalról vett értesülésünk megerősítik azt a korábbi hírt, hogy az országgyűlést e hó 5-én, hétfőn délelőtt ünnepélyes trónbeszéddel feloszlatták.

hogy elolvashassa egy két ember a te poémaidat.

Azután, hogy te elkeseredtél és hogy télen nyári kabátban jártál a szerkesztődhöz szivart hordani, meg hogy nem különben futkostál megtudni, hogy miért akasztotta fel magát az egyik ember s miért nem lőtte meg inkább magát a másik, — semhogyan idegen pénzhez nyuljon, az mind nem tartozik a dolgra.

Azért, hogy te nem ettél mást csak lip-tói turót ebédre, hogy a szobádban ujság számba ment a fűtés, azért neked még sem szabad lett volna betérned én velem együtt abba a külvárosi szatócsboltba, ahol okosabb ember volt az öreg reszketős kezű szatócs ténálad mert nem hitelezett senkinek, egy fabatkát sem.

Elkellett volna menned valami csöndes kanczellariába, vagy valami kisebb hivatalba és ott egész nyugodalmasan másolhattál volna reggeltől délig, déltől estelig és lett volna téli kabátod is, meg meleg ételed ebédre is meg vacsorára is.

Hogy te feláldoztad magad valami magosabb célnak, azt nem fogja helyeselni senki a mai világban.

Látod nagyon sok ember jár-kél a földön, aki nem kevesebb tehetséggel van megáldva, mind te voltál, akad köztük olyan is, akiknek majd szobrot emel az utókor, de aki nem is gondolt soha a halás utókorra, mert nem ért rá ilyen gondolatokkal bibelődni a telekkönyvi hivatal, törvényszék meg istentudja mennyi menkü sok hivatal poros aktái között.

A választások tisztasága.

Percezel Dezső belügyminiszter, mint értesülünk, közelebről körrendeletet intéz az összes hatóságokhoz s a választások alkalmából a törvény pártatlan alkalmazására hívja föl a figyelmet, egyben köteleességgé teszi, hogy minden erővel óvják a választói joggyakorlásának szabadságát.

Legfelsőbb szentesítés.

A szentesítés alá terjesztendő törvényjavaslatok tárgyalására küldött bizottsága az országgyűlés két hazának Szilágyi Dezső képviselőházi elnök elnöklése alatt tegnap ülést tartott, melyen a főrendiház részéről Gyulai Pál jegyző, a képviselőház részéről Molnár Antal jegyző és Chorin Ferencz előadó, az igazságügyminiszterium részéről Balogh Jenő m. titkár volt jelen. A bizottság átvizsgálván a bűnvádi eljárásról szóló törvényjavaslat végleges szövegét, azt a két ház megállapításaival megegyezőnek találta, minek folytán a törvényjavaslat legfelsőbb szentesítés alá terjesztetett.

Az osztrák-magyar monarchia külügyi politikája.

Ezzel a címmel a Times hosszabb cikkkel közöl bécsi levelezője tollából, melyben monarchiánk külügyi helyzetéről a következőket írja: Nehéz volna tulbecsülni azokat az eseményeket, melyek a dunai Vaskapu megnyitását követték. Beavatott körökben régtől fogva ismeretes volt, hogy Románia és a kettős monarchia közt tényleges megegyezés áll fenn, melyet több-kevesebb pontossággal úgy mondták, hogy Románia a hármas szövetséghez simul. — Nem látták azonban előre, hogy e megegyezés fennállását oly hamar szükséges leendő kinyilvánítani azzal a feltűnéssel, mely a közelmúlt eseményeit jellemzi.

Csekély volt továbbá azok száma, a kik feltételezték volna, hogy Szerbia, a mely Milán király leköszönése óta meglehetősen közönyt viselkedett az osztrák-magyar monarchiá-

És nem kellett volna neked kergetni a délibábót, a szivárvány hidat, mert azt csak a sors kiválasztottjai érhetik el. Volt neked én kedves jó fiam egy szegény kollégád, aki azt mondta, hogy a világ hangulat.

Ha ezt a hangulatot nem tudtad megnyerni a magad számára a verseiddel, ha nem jöhetsz divatba a neved a poemáiddal, akkor ott kellett volna keresned a boldogulást valami kis hivatalban, ahol még ötvenpercenyes nyugdíjat is adnak, ha már félholtra dolgoztad magadat.

Hogy valami szent tűz lelkesítette a szivedet, hogy magas röptű gondolatok készítették a hűtlen pályára, azt nem veszi tekintetbe senki, azért hogy a meddő küzködés a kezvedbe adta az első pálinkás poharat s hogy az ütötte ki a kezvedből az utolsót, azért nem fog menteni senki. Te részeges korhely vagy mindenki előtt s nem fog sajnálni senki, ha kileheled deliriumos lelketed ott a kórházban.

Minek hitelezte a sorsnak, minek biztál, hogy a jövő meg hozza még a kamatokat is. És minek estél kétségbe, mikor beláttad, hogy örökre adósod marad egyik is másik is. Ugy kellett volna tenned, mint az öreg reszketős kezű öreg ember, kirhatád volna hogy:

Ninesen hitel, szabott ár

Hitelezni gonddal jár.

Látod, már eszembe jutott a vers egy két sora, a melyik oda illene nem egy két színészünk, vagy művésznünk, írónk, poétánk sirkövére, ha ugyan a halás utókor mindenkinek a számára állítana sirkövet.

val szemben, a kritikus pillanatban nagy gyorsasággal irányt fog változtatni, s hivatkozni fog Ferencz József császár és király barátságára és védelmére.

Ez azonban még nem minden. Nagyokunk van arra a feltevésre, hogy újabban Ausztria Magyarország és Görögország jelentékenyen közeledtek egymáshoz s hogy jelenleg Bécs és Athén közt oly barátságos viszony áll fenn, mely bonyodalmak esetén valószínűleg együttműködésre fog vezetni. Bulgáriát illetőleg különbséget kell tennünk a fejedelem és népe között. — Ferdinánd fejedelem Oroszország felé hajlott. Alig békült ki azonban Oroszországgal, Ausztria-Magyarország részéről nagyon hideg bánásmódban részesült. — Ugy mondják, hogy a Vaskapu ünnepséghez meg nem hívták, s a megnyitástól való távolmaradása mindenestre e mellett szól. De hazájában is kollektív féltékenységek vannak.

A bolgár nép nem akar Oroszországhoz csatlakozni, s a fejedelem nem volt képes kieszközölni, hogy a bolgár hadseregbe reaktiválják az Oroszországba menekült német tiszteket. A hadügyminiszter, kinek, úgy látszik, nem egy kiváló tulajdona van meg azok közül, melyek az elhunyt Stambulovot ékesítették, határozott álláspontot foglalt el ebben a kérdésben. Lobanov herceg személyes nagy tekintélye az orosz diplomáciának nagy és kiterjedt működésére vezetett a Balkánon, a herceg halála óta azonban sok változás történt s nem lehet mondani, hogy Oroszország előnyére, úgy, hogy ma már nagyon is kérdéses: vajjon a bolgárok hajlandók lesznek e sorsukat Oroszországra bízni, ha a jelen helyzet háborúra vezet.

Általában véve el lehet mondani, hogy a déleuropai helyzet az osztrák-magyar monarchia előnyére nagy változást szenvedett. A tapasztalat megmutatta, hogy a magyar monarchia keleti érdekeinek megvédésében nem támaszkodhatik kizárólag Németországgal és Olaszországgal való szövetségére s az egyetlen megegyezés, mely Oroszország és a monarchia közt fennáll épen az, hogy egyikük sem óhajt a Balkánban a status quo-n változtatni. Ettől eltekintve távol attól, hogy a két hatalom közt valami speciális megegyezés volna, régi keletű differenciáik mind jobban és jobban kidomborodnak. Ezért hát igen bölcs Ausztria-Magyarországnak az a politikája hogy a kisebb Balkán-államokat maga köré csoportosítsa. Ha a jó szerencse úgy hozza magával, hogy a béke fenn lesz tartható, ezeknek az államoknak szabad fejlődését legjobban a kettős monarchia jóakarata biztosíthatja.

Külföld.

Lobanov utódja.

Szt.-Pétervár, október 2. Lobanov herceg, az elhunyt orosz külügyér utódjának kinevezésére vonatkozólag biztos forrásból az hírek, hogy K a p n i s z t gróf, bécsi orosz nagykövetség jelöltje háttérbe szorult, N e l i d o v o v n a k, a konstantinápolyi orosz nagykövetség sáncsai ellenben határozottan emelkedtek. Nelidovot október 20-ikára Szent-Pétervárra idézték és miután akkorára már a császár is hazatért, ebből azt következtetik hogy N e l i d o v -nak külügyminiszterré leendő kinevezetéséről van szó. Az ultra orthodox udvari pártok minden erővel Nelidov mellett dolgoznak, ki az ő emberük

A keleti 'zavargások.

Athén, okt. 2. A nagykövetek az engedélyeket tartalmazó fermán szövegére nézve a ceneai konzuloknak azt válaszolták, hogy egyedül a francia szöveg, melyet a nemzetgyűlés konzulai tettek közzé, a hivatalos. Ők követelni fogják annak török fordításban való szószerinti közzétételét. Az előértekezletek, melyek egy 100000 frtos krétai kölcsönnek görög tőkepenzesekkel való megkötését célozták, úgy látszik meghiusultak.

Köln, október, 2. A Kölnische Zeitung írja, hogy az örményeknek Kis-Ázsiában való szállításával felhagytak. Történt pedig azért, mert a konstantinápolyi német nagykövet komolyan figyelmeztette a szultánt, a ki a szultán meghívására a Yildiz-kioszkba ment s ott a szultánnak a zavargások ügyében tett előterjesztést. Kaneában is azt jelentik, hogy a görögök felhívást intéztek az európai és amerikai keresztényekhez, hogy a török birtokokat keresztény kézbe juttatni tanácsos volna, mely művelethez 250-300 millió frank lenne közadakozás útján beszerzendő.

London, okt. 2. A Daily News bécsi tudósítója jelenti, hogy a hatalmak a keleti kérdésnek békés elintézése tárgyában megállapodtak és ez a megállapodás az örményeket további bántódásuktól meg fogja óvni.

Irodalom és Művészet.

✿ Forgácsok cím alatt a Franklin Társulat kiadásában egy kötet elbeszélés és rajz hagyta el a sajtót Aho Jánostól, a finnek legelső élő novellistájától, ki a népies elemeket oly művészileg dolgozza föl. A finn eredetiből Popini Albert fordította le a tizenkilencz apró művészi rajzot szép magyarsággal s előszót is írt hozzá, melyhez még Aho arcképe járul a kötet elején. Friss levegő, egészséges alakok s a szív és kedély melegsége éltetik ezeket a rajzokat, melyekben paraszt, ur-népség tükröződik vissza biztosan jellemezve, az életből kivéve. A két milliónyi kis nép most van a nemzeti ébredés korában, a művelődés jelesei, irók és költők sorra keletkeznek. Ezek közül való Aho János, kinek kedves és életteljes rajzaival többször is találkozunk a magyar irodalomban, e kötet pedig egész érdekes valójában és költői melegségében mutatja meg.

Nők a kerékpáron.

Budapest, október 3.

Egy idő óta különös látványban részesülnek a nagyobb városok lakói. Török bügyögös, kamásli hölgyek apró lábaikkal serényen dolgozva kerékpáron száguldanak végig a sima burkolatos utcákon, nem kis feltűnést keltve szokatlan öltözetükkel és még szokatlanabb foglalkozásukkal.

Eleinte csak a fővárosban lehetett női biciklizistákkal találkozni, az utóbbi esztendőben azonban ez a századvégi sport rohamosan hódított a gyengéd nem körében, és ma már Magyarország majdnem mindenik nagyvárosában, így Debreczenben is akadnak bicikliző hölgyek.

S beállott az a furcsa jelenség, hogy az alsóbb osztályokból eredő divatot átvették a magasabb körök is, az egyszerű polgárcsaládok szórakozását magukévá tették azok is, akiknek az élet mindent megadott. Gizella bajor hercegnő, királyunk legidősebb leánya például hódol a kerékpársportnak és leányait is sorra taníttatja erre a testedző mulatságra.

Mindezek dacára a női kerékpározásnak még számos ellenzője akad nemcsak a férfiak között, akik a női nemet illető dolgokban

mindig a legkonzervatívabb állásponton vannak, de a hölgyvilágban is, ahol sokan a nők háziasságát féltik a kerékpározástól és ennek a férfias sportnak üzésében valósággal nőiellenségeket látnak.

A nők kerékpározása ellen tényleg számos érvelés lehet felhozni. Mindenekelőtt a nők testalkata nem az ülő-sportra teremt s az ember esztetikai érzékét sérti a kerékpáron átvett lábball ülő nő helyzete. Hogy ez az esztetikai szempont nem a légből kapott: bizonyítja a nők lovaglási módja is, amely szerint a nők külön e célra szolgáló támlás nyeregben féldalt ülnek meg a nyeret.

Ez az ülés mód a kerékpáron tornászati bravur és normális gyakoroltsággal meg sem is kísérelhető a nyaktörés veszedelme nélkül. A modern világ persze segít magán, s mert nem ülhet a kerékpárra nőiesen, féldalt, hát felül rá férfimódra. Nem akadályozza meg ebben az sem, hogy fel kell adni a női divatot s kissé megstilizált férfiruhát kell öltönie.

Mindezekon kívül a kerékpározás nem a női testalkatnak megfelelő testgyakorlat s bármennyire híve is valaki a nők testi nevelésének, kénytelen a nők kerékpározását többé-kevésbé helyteleníteni. S tényleg Angolországban, a hol a nők testedzését a legjobban szem előtt tartják, a hol a leányokat a fiúkkal együtt mindennemű sportra, vívásra, uszásra, tornázásra, futásra stb. megtanítják, a kerékpározás még máig sem foglalt helyet a hölgyvilág szórakozásai között.

A kerékpározásra a nők testi nevelésében tényleg semmi szükség nincsen. A lábak edzését, a melyre a kerékpározás első sorban képes, sokkal inkább elérhetni az uszással és a futással, a mi azonkívül az egész szervezetre, annak minden tagjára fejlesztőleg hat, nem kívánja sem a női divat, sem a női testalkathoz illő testtartás megváltoztatását.

Van azonban a keréksportnak egy faja, a melyet a nők is üzhetnek, a nélkül hogy esztetikai érzékünket sértenék. Ez a triciklesport, a melynél a nő a két főkerék közt mintegy széken ülve hajtja a gépet.

Ez az ülés mód normális, nem vonja maga után a ruhavisélet megmástitását s mindazt nyújtja, mit a kettős kerék. Épp oly gyorsan haladhat, épp oly mértékben edzi a lábizmokat s ugyanazt a szórakozást szerzi meg, a melyet a kettős keréssel elérhetünk. Épp azért alig érthető, miért vonzódnak némelyek inkább a kétkerekű gépekhez, amelyek semmivel sem előnyösebbek, de annál erősebben kihívják a társadalom kritikáját.

Magyarozatot egyedül abban az irányzatban találhatnánk, a mely korunkban minden egészséges szellemi vagy testi foglalkozást a szélsőségbe hajt.

Excentricitás a nők kerékpározása is, a melyet nem kell valami nagyon komolyan venni.

Elmulik az, a mint jött. Valaminthogy minden női divat legföljebb három-négy esztendőig él, úgy ez is mihamar helyet fog adni egy másféle excentricitásnak, vagy ki tudja, talán utját egyengeti a nők normális testi nevelésének.

Egyről-másról.**Hangulatok.**

A hűvös őszi levegőben, egy-egy költöző madárnak meg-megsuhan a szárnya fejem fölött. A nap lemenő félben van, rám esnek a sugarai a mint a sárguló gyéres pázsiton fekszem hanyat.

Elmaradtam a társaimtól a kik puszkaszóval verik fel az erdőt.

Még elhallzik hozzám a kutyák esaholása, s egy-egy távoli füttyszó, de aztán csendes minden. Nézem a szürkés eget. Egyszer láttam valami képtárban egy képet, melyen éppen ilyen szürkésék volt az ég s az alja sárgás, olyan bágyaut, beteg színű, mint ezen az őszi napon, mikor a nap lemegy. Azt sem tudom, — mit ábrázolt voltaképpen az a kép, hol láttam, de az a szomorú színű ég eszembe jut mert híven szemem előtt van a mása.

Közel vagyok a temetőhöz. Egy egy nagy fehér sarkó a szemembe csillan, a mint magam elé tekintek; egyet-kettőt ismerem is azok közül, a kik a fehér, szürke kövek árnyékában pihennek.

Isten tudja, mintha az egyik bácsinak a hangját is hallanám egy pillanatig. — Zug a tülem, annyi az egész. — Már a másik pillanatban tisztán hallok valami más hangot; üde tisztán csengő dalt. Egy fiatal leány énekel:

Messze földre el akarsz menni
Szébb szeretőt, jobb szeretőt
Akarsz keresni...

Lehuny szemekkel érzem magamban a nagy ellentétet az üde élet és a szomorú, rothasztó halál között. Érzem, mert nem gondolkozom; valami különös nehézség súlyosodott a fejemre. A mellettem heverő vadászpuska szinte megijeszt. Egy durranás s ott lehetek én is ahol azok a csendesen nyugvó emberek.

Minden ember tépelődött már a fölött bizonyára, hogy mi lesz a lélekből, ha a teste megsemmisült? Van-e lelke az embernek egyáltalán? Van-e nekem lelkem s ha igen, milyen, hogy képzeljem, hogy határozam meg?

A temető rozoga keletését döngeti valaki vagy valami. — A korhadó ajtó deszkákhöz oda dörgölőzik egy jó kövér hizó malacz, s a temetőről előcsoszogva, rámozdul egy leányra:

— Jer már add enni a disznónak. Mit csavarogsz ott, a hol nincs dolgod.

Mert a poézisből meg az ábrándozásból meg nem él az ember addig, a mig élnie kell, vagy a mig élni szeret.

A leány előjön egy csomó őszi lilaszín virággal kezében. — A sirokról tépte. Piros csikos szoknyája odavillog a szemembe, a fehér szürke kereszték és obeliszekek közül.

A mint ott fekszem a ritkás, kénytelen színű sárgás zöldes gyöpon, szintegy a szemem elé tolongnak az élet vig és szomorú jelenetei, a melyeket valaha láttam. Stréber embereket látok hajlongani magas polczra került olyan emberek előtt, a kik egy hibátlan levelet nem tudnak megírni; látom mint kiabálnak pereáto. a derékre, s mint nyalják a nyegleség tányérját az ingyenélő hizelgők. Látom magányos szűk szobában a tudóst, dolgozva egy olyan munkán, a melynek nehezen fog kiadót kapni; s bizton divatos irásztal mellett ollóval dolgozni a jeles „iroda'márt“, esinálva olyan fércz nyelvtant, a miért hét-nyolcz ezer forintot fizet majd az „illetékes hatóság.“

Látok ezután kedves társaságot szűk kivesi pályán, zajos jó kedvvel játszani; libegnek-lobognak a szellőben a rózsaszín, fekete szalagok a női tennis ruhákon (szinte ipszilonnal irtam én is a tennist) s mintha körültem valaki angolul számlálna a point-okat.

Azonban nem számlál senki semmit s mikor felocsudom szinte megijeszt a körülöttem uralkodó néma csönd.

Messziről megszólal a harangzengő hangjával; a vécsernyét húzzák.

Fölkelek a földről, hidegnek érzem az egész testemet, Fázom meleg ruhában is, így egyedül nem jó az ombernek lennie. Indulok hazafelé. A mint továbbhaladok a keskeny mezei ösvényen, mellém kerül nagy sokára az egyik vadászkutya ott ugrándoz körülöttem, érzi, hogy jó uton haladunk; oda megyünk a hová hív a barátságos meleg otthon, szeretet.

Szüts Géza.

— **Október 6.** Gyászos emlékeztető nap Magyarország történetében. Életével áldozot, mátyás halált szenvedett tizenhárom hű magyar hazafi most 47 esztendeje azért, hogy a most uralgó jogot, önállóságot hősi karddal, hősi lélekkel kiküzdötte az édes magyar hazán. Mint minden évben úgy az idén is kegyeletesen üli meg a nemzet e nagy és gyászos nap évfordulóját mely napon Aradon a tizenhárom félisten kegyeletes ünnepe fog lezajlani s mely ünnepen részt vesz küldöttségileg a debreczeni főiskola is. A debreczeni róm. kath. templomban hétfőn reggel 9 órakor ünnepélyes gyásztisztelet fog tartatni az elesett hősök lelki üdvösségéért.

— **Rendelet a névmagyarosítóknak.** Egy miniszteri rendelet érkezett Debreczen város tanácsához, melyben a miniszter tudatja a törvényhatósággal, hogy a közszolgálatban levő hivatalnokok, tisztviselők névmagyarosításánál az illető kérvényezőknek sem szükséges illetőségi bizonyítványukat is beszolgáltatni, mindaz az idény szokásban volt.

— **Eskütétel.** Csókák Sámuel közigazgatási gyakornok tisztelbeli rendőrfogalmazóvá nevezetté ki, ma délelőtt 11 órakor tette le a hivatalos esküt Simonffy Imre iriak. n., polgármester előtt.

— **Vásárvasárnapja.** Holnap lesz a debreczeni őszi vásár vásárvasárnapja. Debreczenben nagyon élénkek szoktak lenni az őszi vásár napjai. De ilyenkor előlátogatnak a debreczeni vásárra a zsebtolvajok, holmi kártyások csalók is, a kiktől bármennyire is igyekeznek a debreczeni rendőrség a várost megtisztítani, mégis okkal móddal elszármaznak ide mi hozzánk. A vonattal nagy számmal érkeznek ide a vásári zsebesek hamis kártyások, bár Neimann ügyes rendőrdetektívünk mindenáron igyekezik is fülön csipni a gazembereket, mégis módot alkalmat találnak arra, hogy megszállják Debreczent.

— **Kereskedelmi akadémiánkon az esti szaktanfolyam** felöltöttek részére f. hó 15-én nyílik meg; tantárgyai: kereskedelmi számtan, könyvvitel, kereskedelmiismeret és levelezés; az előadást hetenként négyszer esti 8—10 órákban tartatnak; tandíj 20 frt. — Rendes hallgatói a tanfolyam befejeztekor június havában szakvizsgálatra bocsájtatnak és ennek eredményéről szakbizonyítványt nyernek. Jelenkézket elfogad naponta d. e. 11—12 órában az igazgató.

— **Dalestély.** A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének dalköre 1896. október hó 3-án, szombaton, a Margit fürdő disztermében Veres Tóni zenekara közreműködése mellett tartandó zártkörű dalestélyt rendez, melynek műsora a következő lesz: 1. Szabadság-dal Huber-től. 2. Áhitat az erdőben Abt-től. 3. Ripp van Winkle Planquet-től, magánének, előadja Horváth Sándor ur, zenekíséret mellett. 4. Isten hozzád... Rieger-től. 5. Népdal egyveleg Szentirmay-től. Belépti-díj személyenként 1 frt. — Család-jegy 2 frt. Kezdeté 8¹/₂ órakor. A pártoló jegytulajdonosok szabadjegyeiket használhatják. Pártoló tagsági aláírást elfogad a pénztár.

— **Gyászhir.** Vettük a következő gyászjelentést: „néhai Jancsó Julianna. Polgár Kovács Istvánné, munkáséletének 52 évében elhunyt. Temetése f. hó 4-én d. u. 3 órakor lesz. Retek utca 1278-ik számú háztól, az ev. ref. nagy templomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth utcai temetőbe. Béke poraira! a temetést Dankó M. rendezi.

— **Véres verekedés.** Galló Ádám vásári komédiást valami nézeteltérés miatt megtámadta tegnap Debreczeni János vásári komédiás s a két ellenfél közt heves szóváltás után verekedés keletkezett. A tetleges közepette Debreczeni jól megkéselte Gallót, úgy hogy annak orvosi segélyre volt szüksége. A bosszuálló vásári komédiás most a II. ker. kapitányság előtt várja büntetését.

— **A kávéházból.** A kisvárosi embernek, aki esténként, ha az akta-csomagot félre teszi, vagy boltját bezárja s szüzdohánnyal töltve meg zsebkönyvét, a kaszinóba vonul, fogalma sincs arról, hogy a városi emberben a sok mindenféle ideg közül meg van az a bizonyos museulus caffeina, melyre ellenállhatatlan csáb-erőt gyakorolnak a vaslábakon nyugvó fehér márványasztalok, a csattogó elefántcsontgo-

lyók zenéje, melynek életeleme az aur-láng és a dohányfüst, a mi együtt és összesen annyi, mint egy ragyogó városi kávéház. Oda-künn falu javába szidják az esős, sáros őszi időt, mely lehetetlenné teszi a szüretelést, idebenn pedig a városi emberben megbizserog az a bizonyos ideg s kezdetét veszi a tükörablakok szezonja: virágzásának tetőpontjára hág egyszerre a zajos, kávéházi élet. A „Hungária” terraszát, a melyen még csak alig pár napja Debreczen szépei élvezték a fagyaltot és a mérsékelt, fullánkossá emberszólást, egyszerre tünt a napirendről: az aranyos czirádás, puha pamlagos tágas termek jöttek újra divatba. Üzletemberek járnak kelnek s nézik feszülten a minden órában újból kifüggesztett tőzde-árfolyamokat, a kis szobában pedig ismét együtt van a stereotip dominópartí, melyhez nyáron oly nehéz harmadikat találni. Sziporkáznak az élczek, a Legtöbbjé persze egy új színész szájából, aki újból elnököl s „diadalmas bravurával várja ki a „dupla felhért.” Katonák is bevonultak. A zsinóros attila és a waffenrock azonban nem törődik se dominóval, se dákóval, a politikát pedig ugyancsak megveti. A széles tükörablakok mögöl az est felszállt a gázcsillárok kigyuló fénye mellett a korzón sétálgató szép nemet bombardozza a főhadiszállásról, a „Hungária”-ból, mely annyira alkalmas a beau-monde defilírozását szemlélni. Azutáo egész sötét lesz. Az utolsó színházba siető alakja is elvész a sötétben s ilyenkor vesz igazán kezdetét az élet a kávéházban. Hatalmas füst gomoly szál fel a menyegzetre, minden asztal elfoglalva, minden fekete kávé, teás és esze képtelen. Hiába a legélénkebb a kávéház most így ős kezdetén.

— **A salsonból.** „Fütyöl a szél, az idő már ősze jár” írja a költő. Egy pár nap óta csakugyan kimutatta a beállott ős a fogaféherét. A zálogházakba rendre bekerülnek be a nyári öltönyök s ugyancsak mindenki váltja ki a téli felöltőjét, melyre ma holnap szükség lesz. Könnyű a zálogházból télikabátot kiváltani annak, akinek van, de azoknak okoz nagy fejtörést a közelgő hideg idő, akik ez ideig még nem gondoskodtak meleg felsőről. A legdrágább öltöny darab ez ideig a téli felső volt ma azonban már könnyű szőrrel hozzá juthatunk elegáns és olcsó téli felöltő-szövethez, ha a régi jóhírű debreczeni Biedermann és fia — ezéghoz fordulunk. Az előnyösen ösmert posztó nagykereskedés valódi gyapjuból készült zsolnai, brüni és sechenbergi szöveteit most gyári áron bocsájtja forgalomba, miután a kiváló gyapju szöveteket végkép kiürítani szándékozik. Felhívjuk erre a tényre olvasóink figyelmét s utalunk a jóhírű ezégnék lapunk mai számában közölt hirdetésére.

— **Virágokról.** Itt van az ős, mikor a rétlevele virágos leplel s egyenként hull el minden levél, minden virág. Nem sokára nem lesz már más virág oda kinn a természetben, mint a zuzmara, mint a fantasztikus jégvirágok a megfagyott ablakablakok. Azaz hogy dehogyan is nem lesz. Janatka Alajos virágkereskedő üzlete valóságos tündér kert. Lesz ott virág mindenféle, melleskorba, kézi czokorba, koszorúba való. A jóhírű virágkereskedőczég mai számunkban közzétett hirdetésére ez uton is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Budapesti Napló, az újságírók lapja.** Élénken emlékszik még a magyar közönség annak a tizennyolcz magyar újságíróknak az esetére, akik ez idén július végével testületileg odahagyták a Pesti Napló szerkesztőségét és megalapították a maguk erejéből, minden vállalat mellözésével, a szerkesztőség saját tulajdona gyanánt a Budapesti Naplót. A lelkes kis csapat most alig négy hét leforgása után a szabadlevű magyar közönségnek legkedveltebb újságszolgáltatója lett. Magával hozván a régi szerkesztőségéből fényes és jóhírű írói neveket, bámulatos szorgalommal és kitartással gyűjtve mindennap össze mind azt, ami a szerkesztőség, a lap szabadlevű és független politikájának, nemzeti érületének és magas izlésének minden huszonnégy órában ismétlődő bizonyosságát adja: — a Budapesti Napló ma már nemcsak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szimpátiájának gyors felkeltésében is eddig nem látott példát mutat. — És minden szám arra vall, hogy a Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt a támogatást. A Budapesti Napló-nak friss és megbízható értesülései, komoly, tartalmas politikai czikkei, a melyek nyomtatékosan teszik a keletkezésére új, de politikai súlyra máris jelentékeny újság véleményét, tárczarovatának

magas irodalmi színvonala, kitűnően szerkesztett közgazdasági rovata, gazdag hír- és művészeti rovata s egyéb közleményeinek változatossága és folyton gyarapodó bősége: napról-napra ékesszólóan tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelelt a legvérmesebb várakozásnak is, amely megjelenését megelőzte.

A Budapesti Napló szerkesztősége, amely csakis addigi munkásságára, hírlapírói sikereire hivatkozva és a közönség szimpátiájára appellálva fogott hozzá bátor vállalkozásához, nem csalódott a közönségben, amely nagy szeretettel karolta fel ügyét az első perctől fogva. Es hogy a közönség se csalódjék benne, arra vállva, szakadatlan buzgósággal és lelkesedéssel törekszik. A szerkesztőség, amelynek besó tagjai: Vészi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Aerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, dr. Merkl Adolf, dr. Márton Miksa, Papp Dániel, Pekár Gyula, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Tury Zoltán napról-napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hírlapírói kvalitásait viszi a harcába. Hűségese szövetségese ebben a külső munkatársak díszes serege, amelyből csak Agai Adolf, Besseney Ferencz, Békely Antal, Eötvös Károly, Feszli Géza, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Malonyay Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István neveit említhetjük most.

Ez a rugója a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztosítéka jövőendő szilárd existenciájának. És még egy. Annak az újságnak, amely snkié másé, csak a szerkesztősége és a közönsége, amely semmiféle idegen tőke szolgálatában nem áll és csak a maga munkálkodó embereinek, meg a magyar közönségnek, a magyar hazának, a magyar nemzeti ügyek és a magyar szabadelvűségnek az érdekeit szolgálja; ebben a függetlenségében semmihez sem hasonlítható hatalmas erőforrása van. Olvasóink figyelmét újból is felkívjuk a Budapesti Napló-ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ez újságot. Olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki épülésre azoknak, akiknek a magyar hírlapirodalom magas színvonalában és magyar írók és újságírók hangyaszorgalmában kedvük telik.

SZÍNHÁZ.

Toldi Miklós.

Valóságos „árokszállási” epizódok, és illetve incidensek közt zajlott le tegnap este az első népelőadás színházunkban.

Talán a leszállított helyraknak s az omozus pénteki napnak tudható be, hogy a szépen összegyűlt közönség olyan vontatott, hiányos előkészületre valló előadásban részesült, mint a milyenhez egyáltalában nem volt ezideig hozzászokva.

Hogy a sülyedő nem szállította vissza az alvilágba a komikus mezben megjelent szellemet s hogy annak nem minden feltűnés nélkül a kuliszák közt kellett eltűnnie, hogy a kurtós az utolsó felvonásban élénk derűtséget keltve nem volt képes együtt játszani a kellékessel s hogy azt sem tudta a szegény statiszta, hogy a vékonyabb, vagy a vastagabb végéről fogja a szájhöz a trombitát, talán nem rontottak annyit a hatáson, mint azok az álomképletek, a melyekből a gyarló s száználmas világitás miatt csodálkozunk, hogy Toldy is kiugradott valahogy s tisztán látta jövőjét.

A szereplőkre áttérve Komjáthy sok páthosszal kreálta Toldi Miklóst, tulságosan erős színeket használva az első felvonás nagy jelenetében.

Bartha száraz erőtlen játéka ép olyan kevésbe hatott, mint Nyitrai (udvari bohóc) langyos szintelen komikuma.

Sok közvetlenséggel bensőséggel játszott F. Csiga házy Etel s előnyösen vált ki a sensenléből Benedek Gyula mint a Lajos király.

Szilágyi Vilmost, mint benczét hűvösen fogadta a közönség Molnár Rózsikának halottuk is a hangját, meg nem is. Benedeken kívül Follinus Aurél érdemel osztatlan dicséretet, Józü discárt komikus a kit mindenkor szívesen lát a közönség a színpadon.

Rubos Árpád énekelt. Egyéb baj azután nem történt.

A közönség Komjáthy minden felvonás után lámpák elé hívta,

— tyi.

Külömfélék.

+ **A lovagiasság áldozata.** Az egész országban feltűnést keltett az az affér, mely Svastics Imre főhadnagy, Svastics Benő nyug-

főispán Csesznák József ügyvéd között lefolyt. Csesznák tudvaleg nagyon heves támadásokat intézett Svastics főispán ellen, a miért nem sokára nyugdíjba kellett vonulnia. A fiu Svastics Imre atyját megboszulandó az utcán megragadta Csesznákot, ki egy revolverrel háromszor meglötte támadóját, Svastics Imre azóta élet és halál között lebegett, — míg azután tegnap ki nem szenvedett, — meghalt.

+ **A szerető pénze.** Hódmezővásárhelyről írják, hogy az ottani ügyészségnél ma gyilkosság miatt följelentettek egy Hajasovits Erzsébet nevű nőt. A nő együtt élt Faragó János gazdag építómesterral, a ki egy budapesti biztosító intézetnél ötezer forintra volt helál esetére biztosítva. Hajasovits Erzsébet, hogy hozzájuthasson a pénzhez, szeptember 17-ikén megmérgezte Faragót. A szerencsétlen építész eltemették anélkül, hogy sejtették volna halálának az okát. A gyilkos asszony, röviddel a temetés után, feljött Budapestre, hogy felszedje a pénzt, de az intézet megtagadta a biztosított összeg kifizetését. A fiatal asszony ellen ma beadták a feljelentést, a melynek következtében a törvényszék el fogja rendelni Faragó exhumálását.

+ **Betörés egy vasuti pénztárba.** Mint Zólyomból telegrafálják, az ottani vasútállomás téherpénztárába tegnap éjjel betörtök. A pénztárban 40,000 forint volt, de ebből a betörők csak 28,000 forintot vittek magukkal.

Mozaik.

× **A törpék országa.** Dr. Smith Donaldson angol utazó a szomali törzsek országát átkutatva a Rudolf-tó környékén törpe néptörzseket talált, a kiket a benszülöttek duméknak neveznek. A legmagasabb ember közöttük alig haladja meg az öt lábát. Hajuk sötétfejekete, orruk lapos, de máskülönbösen arányos testalkatuk van. Teljesen meztelenül élnek, orrukban és füleikben cinkkarikát viselnek. A hegyek tövében apró falvakban laknak, kunyhóik félgömbalakuak és füvel fedettek. A kulturában természetesen nagyon hátravannak, de már tudnak téglát gyártani és tölzlaházakat is építenek.

Őszi napnak méla verőfénye,
Fájó szívem haldokló reménye.
A természet és szívemnek gyásza
A meleg nyár mulását példázza.

Hosszu az ut, a mely már mögöttem,
Azt sem tudom, merre jártam, jöttem,
Csak azt látom, hogy avarban járok,
S fejem felett varju madár károg.

Meleg nyárnak lombja és virága,
Porban hever letépve, levágva,
A verőfény méla ragyogása,
Mint haldokló csendes mosolygása.

× **Sógora az Ist. n.** Rothschildhoz a nagy adakozóhoz, beállított nemrég egy lengyelországi szegény zsidó ember s alamizsnát kért:

— Uram a világ legszerencsétlenebb embere vagyok, kérek egy kis támogatást.
— Milyen szerencsétlenség érte?
— Nem elég szerencsétlenség e az, hogy nekem a ki a legelőkölőbb családba tartozom, alamizsnát kell kérnem?
— Hát milyen családból való?
— A lengyel, aki ilyen alapos kikérdezésre nem volt elkészülve, egyideig akadozott, de azután kivágta magát:
— En az istennek sógora vagyok.
— És hogyan jutott ilyen magas rokonságba.
— Oh uram, ennek a története is nagyon szomorú, két leánya volt az apósomnak; az egyiket elvettem én, a másikat elvette az isten.

A tengerparton állott
Egy méla hölgyalak,
Szörnyűmód meghatotta
Szívét az alkonyat.

Nagysád sohase busuljon,
Oly régi már a esel:
Elöl a nap leáldoz,
Es hátul ujra kel.

× **Apróság.** Következtetés. Kérd: a tanár a francia pullustól:
— Hát hogy hívják a csár "át"?
— Tudom is is én!
— Czárévics-nak, kis tudatlan.
— Akkor hát George Sandnak a fia Sandvics?

Közgazdaság.

Budapesti gabonatörszede.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelentése. —

Debreczen, október 3

Készáru 2½—5 krral magasabb.

Oszi buza	7.32—7.34.
Tavaszi buza	7.53—7.55.
Oszi rozs	6.30—6.32.
Tavaszi rozs	6.51—6.52.
Oszi zab	5.60—5.63.
Tavaszi zab	— — — — .
Tengeri uj	4.01—4.03.

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya 1896. október 3.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronként 400 klgron felüli sulyban (56—król 57 krig. Öreg közép (páronként 300 400 kgr. sulyban) —54— król 57—kigr. Fialat nehéz (páron — 320 klgron felüli sulyban) —54 król 55—krig. Fialat közép (páronként 251 320 klgr. sulyban) —54 król 55— krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) — — król — — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) — — król — — krig. Közép (páronként 220—280 kgr. sulyból) — — krt — — krig. Könnyű páronként 220 klgrig terjedő sulyban — — król — — krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgr. felüli sulyban) —56 król 57— krig. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) —56— król 57— krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) —55— król 56 krig.

Sertés létszám: 1896. évi szeptember hó 30. napján volt készletben: 5671 darab 1896. évi október hó 1. napján felhajtott 148 drb 1896 október hó 1. napján elszállított 743 drb. 1986. okt. hó 2. napjára maradt készletben 5076 drb. Hizottsértés forgalom változatlan.

CSARNOK.

Hogy ment haza az öreg Plunkett.

Monte-flati történet.

Irta: **Bret Harte.**

— Skeesicks, — felelém.

Bevezet s csakhamar azután bevitörülzik öregem a vendégszobába s azt mondja:
— Igazán, bocsánatot kérek, de azt hiszem, hogy most hallom először az ön nevét. Rendkívül nyájas volt, mert vörös parókat tettem fel s pompás, tekintélyes szakállt ragasztottam

En az ön férjének egyik barátja vagyok, nagyságos asszonyom, Kaliforniából s ajándékot hoztam kedves leánya . . .

Tettettem magam, mintha elfelejtettem volna nevét. De ekkor hirtelen felkiált egy hang:

— Ez már mégis sok! — S beront az én Melindám. — A tréfa nagyon tulságos, papa; tettetted magad, mintha már leányod nevét sem tudnád. Nem szégyeled magad? Hogy vagy, kedves öregem?

S ezzel leszakítja vörös parókáját s tekintélyes szakállamat, karjait nyakam köré kulesolja — az ösztön, uraim az ösztön!

Felbátorítva a nevetés által, melyet Melinda gyermeki szeretetének nyilvánulása kellett, leánya szavait — több-kevesebb részletességgel — még ismételte vagy kétszer; igen sőt az eset folyamában néhányszor még viszatért látogatására.

S e monte-flati Odysseus különböző időkben, különböző helyeken — de leginkább csapszékben — több-kevesebb összefüggéssel beszélgette el bolyongásainak történetét. Előadásában felmerültek ugyan némi ellentétek; olykor-olykor az egyes részleteket meglepő terjedelemmel mondta el; alkalmilag a jellemek és helyek megváltoztatása is előfordult; sőt kétszer háromszor a történet teljesen ellenkező megoldást nyert; de ez hogy neje és gyermekei vannak, mindig szilárdul megmaradt. Természetes, hogy oly kételőg közönségben, mint aminő Monte-Flat, hol szokva voltak nagyszerűt várni és kisszerűt kapni, a hol — hogy a helyi sajtó szavaival éljek — „mindennap azt remélték, hogy aranyeret fognak fölfedezni és sokkal gyakrabban akadtak, mint más közönségekben, kovára és iszapra”, az öreg Plunkett elbeszélését nem hitték el minden utógondolat nélkül.

Csak egyetlen egy nem csatlakozott közülök az általános hitetlenséghez, Sandy-Barbavaló York Henrik. Ő mindig figyelmes hallgató volt; az ő sovány erszénye szolgáltatta gyakran az öreg Plunkettnek az eszközt, hogy mit sem hajtó vállalatait folytassa; ő volt az, a ki előtt legtöbbször le kellett írni Melinda kellemeit; ő volt az, ki kikölesönözte Melinda arczképét s végre ő volt az, a ki egy este egész magányosan ülve kunyhójában, az arczképet csókolgatta, míg jó, becsületes arca a tűz sugaraitól ragyogni nem kezdett.

II.

Monte-Flatban nagy por volt.

A haldokló nyár a hosszú száz évszak utolján a göröngyöket mindenütt szétmorzsolta s ezek vöröses porával mindent lábnyi magasan fődött be s úgy látszott, mintha a kopár országutakról felemelkedő vöröses felhőkbe lehelné ki utolsó sóhaját. A vízfolyás irányát mutató éger és gyapotfák vastag porréteggel voltak fődve, s úgy tetszett, mintha a szabad levegőben volnának gyökerei, s a kiszáradt vízmederben levő csillogó kövek száraz, a halálvölgyben elszórt esontokhoz hasonlítottak. A porfelleg borította naplemente időnként a távoli hegyek oldalát halvány rézszínű festette; olykor a napsugarak a még távolabbi parti hegyláncz vulkanikus csúcsai köré sajtáságos, leirhatatlan dicsfényt rajzoltak. Azután ismét csipős, gyantaszaga füst szállott fel a Heavytree dombon égő erdőből, mely elvakította a szemünket s elfojtotta lélegzetünket; vagy pedig vad szélvész hajtott mindent, — a haldokló nyarat sem véve ki, — mint valami hervadt levelet maga előtt; lesöpörte a Sierrák oldalait, behajította a lakosokat kunyhóikba s ablakaik előtt mutogatta vörös öklét.

Ugy esteken, mivel a por az anyagi előhaladás szekerének kerekét Monte-Flatban nyugalomra kárhoztatta, számosan gyűltek össze a Moquelumme szálló ivószobájában, hallgatva köpködtük le a kályhát, mely Monte-Flat megnyit birkái számára a hegyi szél csipősségét kissé enyhítette s esőre var-tunk.

Minden, e rég óhajtott idő bekövetkeztéig az idő agyonütésére alkalmas s Monte-Flatban feltalálható eszközt már rég kimerítettünk. Természetes, hogy ily eszközök csak kevés számmal voltak; s lényegileg csak azokra a népszerű tréfákra szorítottak, melyek „gyakorlati tréfa” néven voltak ismeretesek; s még a szórakozás e nemei is csakhamar az üzletszerű foglalkozás komolyságát vették föl.

Roy Tamás, a ki két órát töltött el azal, hogy ajtaja elé vermet ásson, melyben az éj folyamán legjobb barátjai közül néhányan véletlenül beleestek, elégedetlenül és a látható unalom kifejezésével arcán, nézett a tűzbe.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

H. M. Főszerkesztőnk pár napra a fővárosba utazott.

K. D. A tárcza jönni fog, a verset félretettük.

Olga története. Ön nagyon busul azon, hogy egy szép kis leány csak snapszot és szi-

vart ad önnek, de szívet, szerelmet nem. És busultában egy 3 folytatásos tárczát ír amelyben elbucszik a kaczer leánytól. Sokkal egyszerűbben tette volna, ha egy verset írt volna. "Hozzá" ilyenformán például:
 Játszok velem édes Olga
 Mert hát nincsen semmi dolga
 Azt gondolja a szép Olga
 Hogy az ember csak rabaz-olga
 Tu om, hogy már más Olga ja
 Akkor hát: alászol-gája.

Tájékoztató.

A Gónczy-egyesület „Otthon”-a a keresk. akadémia palotájában.

Nyilvános olvasóterem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6 ig.

Museum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. —4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Zene-estélyek.

Az „Arany Bika” kávéházban hetenként két zeneestély van: hétfőn Rácz Károly, szerdán a Magyariak.

A Hungária kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyari testvérek zenekara.

Az „Arany Bika” vendéglő éttermében vasárnap esteként a Magyari testvérek, Rácz Károly és Veres Tóni zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Angol királynő” vendéglőben kedden Magyari testvérek, pénteken Rácz Károly és vasárnap Veres Tóni játszanak.

A „Margit”-túrdőben vasárnap és ünnepnapokon d. u. 7,6—7,9 óra közt sétahangverseny. — Játsszik a katonazenekar.

A „Corsó” kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap Rácz Károly és Veres Tóni zenekara tartanak zeneestélyeket.

Szauer Sándor „Arany sas” kávéházba minden hétfőn este Veres Tóni zenekara zeneestélyt tart.

Vilmos Ferencz kávéházában a Sas-utcai „Otthon”-ban zeneestély hetenként háromszor.

Mosható

gyapjuflanel francziavelez
 női rubaszövetek
 gazdag raktára
Kardos Lászlónál.

Női kézimunkák

előrajzolva, kezdve és készen
 minden hozzávalókkal

a legolcsóbban kapható
BOROS Testvérek

női divat áruházában.

Debreczen Kossuth-utca 3. sz.

Selyempapír, Crepp-papiros, valamint mindenféle
Virágtartókat

szállít a legkiválóbb Papirvirág gyár
J. Thebens Nachf. (M. Erler)
 Wien, XIII 5 und Schüchtern, Bezirk Cassel.
 Legolcsóbb árak nagybani és detail eladásra.
 Legjobb forrás ismétlődőknak és tanítónőknek.
 Kész díszített tárgyak és minták a legnagyobb választékban.

Kívánatra képes árjegyzékek díjtalanul és bérmentve, nagybani és detail elárúsítóknak.

A legfinomabb valódi GYAPJUSZÖVETEK

Zsolnai | brassói | brünni | angol | és | franczia

Gyártmányok rendkívül olcsó árakon

kicsinyben is kaphatók Debreczenben
Biedermann E. és Fia
 posztóáru-házában.

Bronz oklevél — Debreczen 1894. Díszoklevél — Kassa 1895.

JANATKA ALAJOS

Élő virág üzlet Debreczenben
 főtér, Kaszanyitzky porcellán kereskedése mellett.

Van szerencsém a n. é. közönség becaes figyelmébe ajánlani korai hajtásra szép hollandi
Jácint hagymák
 szobai növények
ÉLŐ VIRÁGBÓL

menyasszonyi, névnap, asztali csokrokat, mell- és fejdíszeket, koszorukat makart csokrokat készítek izlésesen és jutányos árban bárhova szállítva, gondosan becsomagolva.

Vagyok teljes tisztelettel
Janatka Alajos.

Régi arany ezüst tárgyak a teljes értékébe beváltatik.

SZÖLLŐSY GYÖRGY
 ékszerész
 Debreczenben, főpiacz, a városházzal szemben.
 Ajánlja dupa berendezett:
arany, ezüst, ékszer és óra raktárát.

Különösen legszebb tűzű valódi gyémánt, brilláns függők, gyűrűk, karék és melltüket mindennemű művészi kivitelű arany, ezüst tárgyakat a legolcsóbb ártól a legmagasabbáig. **Kitűnő szerkezetű férfi és női zsebórákat 1 évi jótállás mellett,** ugyszintén mindennemű ezüst éteszközöket, a napi árkelés szerint számíttatik, nemkülönben e szakmához tartozó művek elkészítése, javítása, véseése gyorsan a legolcsóbb árszámítás mellett eszközöltetnek.

Régi arany, ezüst tárgyak a teljes értékébe beváltatik.

Szolid kiszolgálást, jót állás mellett. Valódi gyémánt függők 8 frtól 50 frtig.

Szolid kiszolgálást, jótállás mellett, legtisztább tűzű Brilláns függők (Boutonok) 50 frtól 600 frtig és feljebb.

Eladó

40 drb. másfél éves javított sertes.

Hol, — megmondja a kiadó hivatal.

„Kis pipá“-hoz

czimzett vendéglőmben

t. hó 3-án szombaton

Hurka-estélyt

tartok. Magyarosan készített hurka és kolbász, kitűnő sámsomi kerti uj-, ó-, érmelléki és szomorodni borok fogják azt a lelkes jókedvet előidézni, — milyen még e milleniumi esztendőben nem volt senkinek.

Számos látogatást kér

Kemény János,

vendéglős.

Friss déli gyümölcsök
Friss tea idei aratásból
Friss teasütemény
Friss borsó, lenese
Friss tátrai turó
Friss csemege sajtok
Friss halak olajban és páczolva
Friss méz pergetett és lépes
és több e féle őszi ujdonság érkezett

Kontsek Géza

fűszer, csemege és borkereskedésébe (Kosuth-utca.)

Első magyar orvosilag elősmert mű mellfűző gyár.

GOLDSTEIN KAROLINA

DEBRECZEN, főtér, Huber-ház, a megyeháza mellett.

„Feodora.“

„Matiné fűző.“

Francia ékes fűző párisi legfinomabb drillből, elegáns kivitelben, legjobb halcsonttal, minden színben, aranydíszítés és világos rózsaszínben és széles nehéz selyem pertlivel 9—15 frtig,
10 mm. széles bálnacsonttal kemény Blanchet-tel 14—20 frtig,
nehéz selyem atlaszból vagy merveilleből 12—20 frtig,
selyem drillből 18—26 frtig.

Hátresz.
Ezen gummi fűző mint saját tr. álmányom kiválóan alkalmas mint házfűző, erős és sugár alakoknak, fedi a hast is, erős Blanchet-tel és gumi háttal rugók helyett 2.50—3 forintig, valamint halcsontból 3.50—7 frtig, szoptatós-fűzőre alakítva 50 krral drágább.

Mindezen fűzők mérték után 6 óra alatt készíttetnek.

HONI IPAR.

Leggyorsabb segély

székrekedés, étvágytalanság, gyomorfájás

és az ebből eredő bajok a Zenke Zoltán

BARÁT ITAL

növényyszer gyomor likőr készítménye, mely több mint százezer családnál használatba vé.e van.

Egy üveg ára 40 és 80 krajczár

Használati könyvvel együtt kapható: Debreczen minden nagyobb fűszerkereskedésében, valamint a készítőnél Zenke Zoltán, Hm.-Vásárhely, hová minden nagyobb rendelés intézendő.

A nagyméltóságú kir. kereskedelmi, valamint az osztr. cs. és kir. kereskedelmi miniszter urak által 74265, illetve 71602 sz. a. központosítva kihirdetve és törv. védve.

Csak a Barát védjeggyel valódi.

UJDONSÁGOK.

Női és gyermek felöltők.

Szörme és plüsch gallérok.

Remek diszített női kalapok.

Selyem és flanel Blousok

óriási választékban kaphatók bámulatos

olcsó árban.

Vatirozott téli gallér 10 frttól feljebb.

Elegáns téli kabát 7 frttól feljebb.

RÓZSA LAJOS

Női divat termében Kistemplom-bazár.

Debreczen, 1896. nyomtatott Kutasi I. könyvnyomdájában.

Méretkutatni megpendelések 6 óra alatt kész.

Eladó

40 drb. másfél éves javított sertes.

Hol, — megmondja a kiadó hivatal.

„Kis pipá“-hoz

czimzett vendéglőmben

f. hó 3-án szombaton

Hurka-estélyt

tartok. Magyarosan készített hurka és kolbász, kitűnő sámsomi kerti uj-, ó-, érmelléki és szomorodni borok fogják azt a lelkes jókedvet előidézni, — milyen még e millenniumi esztendőben nem volt senkinek.

Számos látogatást kér

Kemény János,

vendéglős.

Friss déli gyümölcsök
Friss tea idei aratásból
Friss teasütemény
Friss borsó, lencse
Friss tátrai túró
Friss csemege sajtok
Friss halak olajban és páczolva
Friss méz pergetett és lépes
és több e féle őszi ujdonság érkezett

Kontsek Géza

fűszer, csemege és borkereskedésbe (Kossuth-utca.)

Első magyar orvosilag elősmert mű mellfűző gyár.

GOLDSTEIN KAROLINA

DEBRECZEN, főtér, Huber-ház, a megyeháza mellett.

„Feodora.“

„Matiné fűző.“

Nagy készlet 40 krtól feljebb.

Francia ékes fűző párisi legfinomabb drillből, elegáns kivitelben, legjobb halcsonttal, minden színben, aransárga és világos rózsaszínben és széles nehéz selyem pertlivel
9—15 frtig,
10 mm. széles béna csonttal kemény Blanchet-tel 14—20 frtig,
nehéz selyem atlaszból vagy merveilleből 12—20 frtig,
selyem drillből 18—26 frtig.

Hátresz.
Ezen gummi fűző mint saját tr'álmányom kiválóan alkalmas mint házfűző, erős és szög alakoknak, fedi a hasat, erős Blanchet-tel és gumi háttal rugók helyett 2.50—3 forintig, valamint halcsontból 3.50—7 frtig, szoptatós-fűzőre alakítva 50 krral drágább.

Mindezen fűzők mérték után 6 óra alatt készíttetnek.

HONI IPAR.

Leggyorsabb segély

székrekedés, étvágytalanság, gyomorfájás

és az ebből eredő bajok a Zenke Zoltán

BARÁT ITAL

növényyszer gyomor likőr készítménye, mely több mint százezer családnál használatba vé.e van.

Egy üveg ára 40 és 80 krajczár

Használati könyvvel együtt kapható: Debreczen minden nagyobb fűszerkereskedésében, valamint a készítőnél Zenke Zoltán, Hm.-Vásárhely, hová minden nagyobb rendelés intézendő.

A nagyméltóságú kir. kereskedelmi, valamint az osztr. cs. és kir. kereskedelmi miniszter urak által 74265, illetve 71602 sz. a. központilag kihirdetve és törv. védve.

Csak a Barát védjeggyel valódi.

UJDONSÁGOK.

Női és gyermek felöltők.

Szörme és plüsch gallérok.

Remek diszitett női kalapok.

Selyem és flanel Blousok

óriási választékban kaphatók bámulatos

olcsó árban.

Vatirozott téli gallér 10 frttól feljebb.

Elegáns téli kabát 7 frttól feljebb.

RÓZSA LAJOS

Női divat termében Kistemplom-bazár.

Debreczen, 1896. nyomtatott Kutasi I. könyvnyomdájában.

Virágos Kert

a Debreczeni Hirlap kis olvasóinak.

Debreczen

1896 Október 3.

A napnyugati király leánya

Hol volt, hol nem volt valahol napnyugaton volt, egyszer egy király. Ennek a királynak az országát Napnyugati országnak hívták, mert ebben az országban sohasem látták felkelni a napot, csak lemenni.

Volt ennek a királynak egy leánya, s ez a leány olyan szép volt, hogy esudájára jártak a világ minden tájékáról. Nemesak esudájára jártak, feleségül is vették volna jó szívvel a leghíresebb királyfiak hercegek. De a király kihirdette ország-világnak, hogy csak annak adja leányát, aki páros bajvívásban legyőzi a veres vitézt. Ettől a veres vitéztől mindig félt a király, hogy egyszer majd elviszi tőle az országot, azért akart olyan vitéz embert a vejének, aki legyőzze a veres vitézt. Hiszen jöttek is a királyfiak, hercegek s minden rendű s rangu legények, szerencsét próbáltak, de hiába, mert a veres vitéz erősebb volt valamennyinél s egy esztendő leforgásán éppen kilenczvenkilencz vitézt ölt meg. Hirdette azután a király mindenfelé, hogy jöjjön a kinek kedve van az ő leányára s országára, de hirdethette: egy szál legény sem akadott, aki a veres vitézzel kiálljon.

Sírt a szegény királykisasszony, sírás volt éjjel nappal, ahogy már most pártában marad egész életére a veres vitéz miatt. Sokat tűnődött búslakodott a király is magában, hogy mit tudjon csinálni. Egyszer aztán mit gondolt, mit nem magában a király, megparancsolta a szobaleányának, hogy öltöztesse fel a királykisasszonyt a legszebb ruhájába, s egybe hívatta az udvari piktorot, hogy pingálja le az ő leányát.

Felöltöztetik a királykisasszonyt aranyos gyémántos ruhájába, aztán lepingálja a piktor. A képet szépen beramazzák s aljára írják: „A napnyugati király leánya.“

Ezt irták a kép alá, s akkor a király a képet rakította egy hűséges emberének a hátsára s mondta neki:

— Hallod-e, indulj ezzel a képpel s addig vissza ne kerüj ide, amíg olyan emberre nem találsz, aki ezt a képet megveszi tőled. De mondd meg annak, akarki fia legyen, úgy vegye meg a képet, hogy mindjárt jöjjön is az országomba s verekedjék is meg a veres vitézzel.

Elindult a király embere a képpel, ment országról orszagra, sok helyen megállították, körülfogták, megcsudáltak a képet, de mikor megdudták, hogy azért a szép leányért a veres vitézzel kell megverekedni, a legbátrabb emberek is felre oldalogtak, mert híre ment volt már az egész világon, hogy a veres vitéz kilenczvenkilencz vitézt ölt meg. Hat csak ment a király embere tovább s addig ment mendegélt, míg egyszer csak a napkeleti országba ért, ott is a napkeleti ország királyának a városába.

Epen ünnepnapra ért a városba. A népek mentek a templomba, körülfogták a király emberét, csudáltak a képet, de mindjárt tovább is állottak. Arra jött a király udvarával, azok is megnezték a képet, ott hagytak, mentek a templomba. Amikor ezek elmentek jött egyedül a királyfi, megállott ez is a kép előtt, nezte, nézte, a szemé elkezdett káprázní, s aztán mint gondolt mit nem azt mondta nagy hirtelen a király emberének:

— Hozza kend föl ezt a képet a palotába, a mit kíván, azt fizetek érte.

Mondta a király emberének:

— Felséges királyfi, ezt a képet pénzzel könnyen megfizetheti, mert csak egy arany az ára, ha megvette, akkor jöjjön velem a napnyugati országba, s ott verekedjék meg a veres vitézzel,

— Csak hozza kend, — mondá a királyfi — megverekszem én a huszonnegyfeju sarkányyal is, nemcsak a veres vitézzel.

Fölviszik a képet a palotába, a királyfi szobájában leteszik egy asztalra. Ekkor a királyfi leült melléje, s a szemét le nem vette a képről. Csak nezte, nézte, s akkát sóhajtott hogy majd összedől a palota.

Akkoztben hazajött a király a templomból s nem tudta elgondolni, hogy hol van a

fia, miért nem volt a templomban. Aztán asztalt teritettek; várták, várták, de ebédre sem jött. Inast köldöttek utána, de a királyfi kikergette:

— Eredj beteg vagyok.

Szalad az inas nagy ijedten a királyhoz, jelenti hogy mit mondott a királyfi: megijed a király, megy a fiához s kérdi:

— Mi bajod van, lelkem fiam?

Mondta a királyfi:

— Beteg vagyok édes apám. Nézzen erre a képre, ez az én betegségem.

— Hej fiam, ez már csakugyan nagy betegség. Láttam én ezt a képet, olvastam azt is, amit alája irtak, azt is tudom, hogy az a veres vitéz kilenczvenkilencz vitézt ölt meg már. Vesd ki fiam a fejedből ezt a képet, mert bizony te léssz a századik.

Mondta a királyfi:

— Nem bánom én lelkem édes apám, legyen a századik, mégis megverekszem a veres vitézzel.

Beszélhetett a király, mintha csak a falnak beszélt volna.

— Na fiam, — mondotta a király — látom, hogy nincsen itthon maradásod, hát gyere, hadd adjak legalább neked olyan lovat, amilyen több nincs kerek e világon.

Indul a király, utána a fia, de nem az istállóba vezette a fiát, hanem le a pinczébe. Lementek hetvenhét garádicson, aztán végig a pinczén, annak a tulsó szegelyében szomorokodott egy girhes-görhes ló, alig állott a lábán.

— Ez az a ló, édes fiam.

Mondta a királyfi:

— Édes apám, ne tréfáljon velem, mert nagy az én lelki nyavalyám.

De megszólalt erre a ló is:

— Hallod-e, királyfi, nem tréfa-beszéd az édes apád mondása, csak abrakolj egy hétig, majd meglátod, hogy nincs több olyan ló kerek e világon, mint a te lovad.

Fölzalad a királyfi a pinczéből nagy örömmel, maga visz le neki szénát, zabot. De a táltos megrázta a fejét.

— Nem ezzel élek én, királyfi, hozz nekem mindennap tíz ropogósra sült cipót s egy hordó tokaji bort. Akkor aztán még a csillagot is lerugom az égről.

Két álló hétig ropogós fehér cipóval s tokaji borral traktálta a táltost a királyfi. Akkor azt mondta a táltos:

— No édes gazdám, most már indulhatunk, de előbb bucsuzz el apádtól, anyádtól s minden atyádfiatól, mert vagy látod őket valaha, vagy soha.

Három nap s három éjjel folyton-folyvást repült a táltos, hogy csak úgy zugott bugott a levegő, amerre repült. Akkor aztán leszállott a fekete tenger hetvenhetedik szigetjén. Mondta a táltos:

— Édes gazdám, egyél, ha hoztál magaddal ennivalót. En nem eszem, mert itt nincs marványkő jászol, hanem majd lesz a napnyugati király városában.

A királyfi vitt volt a tarisznájában egy s más ennivalót, nagy hirtelen falatozott abból, aztán ismét felpattant a táltos határa. A táltos meg egyet ugrott, kettőt szökött s egy szempillantás mulva leszállott egy magas hegynek a tetején. Mondta a királyfinak:

— Nézz le innét királyfi: mit látsz?

— Látok valami fekete csillagot, mondá a királyfi.

— Hát az a csillag a napnyugati király városa.

— Jaj, lelkem lovam, sohasem érünk oda.

— Ne félj semmit, csak ülj fel a hatamra — biztatta a táltos — ott leszünk estére.

Felül a királyfi a táltosra s csakugyan meg a nap le sem ment, ott voltak a napnyugati király városában. Ott betértek egy nagy vendégfogadóba s mindjárt azt kérdezte a királyfi a fogadóstól:

— He fogadós, van-e az istállóban marványkő jászol?

— Hogyne volna, felséges királyfi, — mondta a fogadós.

Egyszeribe bekötötték a táltost. Adott neki a királyfi ropogós fehér cipót, amennyi

beléért, három veder tokaji bort; no meg ő maga is jól megvacsorázott s aztán lefeküdt.

Reggel kimegy az istállóba s kérdi a lovat: — Mehetünk-e a király udvarába, édes lovam?

— Ma még nem, édes gazdám, előbb menjünk el a kovácshoz. Veress patkót a lábamra, hadd rugjam össze a király udvarát egy kicsit.

Elmennek a kovácshoz s amint mentek az utcán végig, kicsődültek a népek, sajnálkoztak rajta:

— Aj, szegény napkeleti királyfi, jobb lett volna otthon maradnod.

Oda sem hallgatott. Bement a kovácshoz, hogy ráveressen a táltosra négy arany patkót, gyémánt szeggel. Hat legény fogta a táltost, hat legény verte a patkót. De mikor ráverték, a táltos csak egyet rugott, s mind a négy patkó lerepült a lábáról, hogy csakugyan surrogott, burrogott a levegőn keresztül.

Hej, megszegyenli magát a kovács!

— No, — mondja — így még nem jártam világ életemben! Majd én verem rá a patkót.

Na, hanem az öreg kovács rá is verte magyarosan. Próbálta a táltos mindenképen, de nem tudta lerugni a lábáról. Erre visszamentek a vendégfogadóba. Csak másnap reggel vágatott be a királyfi a napnyugati király udvarába. A király már ott ült a palota tornácában, mellette a leánya, egy várták a királyfit. Ott volt az udvaron a veres vitéz is, nagy szürke lovan. Mikor a királyfi beugratott az udvarba, a táltos egyszeribe olyan táncra kerekedett, hogy a marványkő, a mivel az udvar ki volt rakva, csakugyan porzott. Akkor por kerekedett, hogy a király sokáig nem látta sem a veres vitézt, sem a királyfit. Összemennek a vitézek; viaskodnak, verekednek. Szikrázik a kardjuk, mesterkednek, ravaszkodnak, de eltelik egy óra, eltelik két óra s egyik sem tudta megvágni a másikat. Hanem mikor éppen deket harangoztak, nagyot ugrik a táltos, éppen a feje fölé a veres vitéznek s abban a pillanatban s királyfi egy suhintásra leszeli a veres vitézről a pánzélguyáját.

Erre lekialtott a király a tornácról:

— Elég volt ez mára, vitézek. Holnap kezdjétek újra.

Elvágta a két vitéz két felé, de a veres vitéz utána kiabál a királyfinak:

— Megállj, mert holnap a kardom hegyére kerül a fejed.

Elkövetkezik a második nap. Mint a fergeteg, úgy rohant a veres vitéz a királyfihoz, de bizony nem került a királyfi feje a veres vitéz kardja hegyére, mert a táltos megint olyan ügyesen ugrott föléje, hogy a királyfi egy vágással leszlete a veres vitéznek a jobb karját. Megint lekialtott a király a tornácból:

— Elég volt mára, vitézek. Holnap kezdjétek újra.

A veres vitéz a bal kezével felkapta a kardot s megfenyegette a királyfit:

— Megállj, napkeleti királyfi, levágad a jobb kezemet, de holnap a bal kezemmel én is levágom a fejedet.

Hiszen fenyegetődzhetett, mert bizony levágta harmadnap a királyfi a veres vitéz bal kezét is, pedig az úgy rohant reá, mint a villám. Most már nem félt a veres vitéztől a napnyugati király, hogy elveszi tőle az országát, de bezzeg örvendett is! Hát még a királykisasszony! Mert megtetszett neki erősen a napkeleti királyfi s amióta meglátja, mindig csak imádkozott.

— Barcsak legyőznék ez a szép királyfi a veres vitézt!

Mindjárt meg is tartották a lakodalmat s lakodalom után a király a vejének adta az országát s királyságát. Akkor aztán az új pár fölkerekedett s elmentek a napkeleti király udvarába s ott is megtartották a lakodalmat. Két országa lett a királyfinak. Mikor a napkeleti országban megunta, ment a napnyugati országba, ha a napnyugati országban megunta, ment a napkeleti országba. Igazán jó dolga volt.

Még ma is él, ha meg nem halt.

yár.

IA

Mértékutáni megpendelések 6 óra alatt kész.

alményom
és a su-
Blanchet-
60-3 fo-
1

orfájás

ezer csa-

nagyobb
oltán,cs. és
sz. a köz-

10 frttól

== Ritka alkalom. ==

BAUM MIKSA

üzletének felosztása miatt az összes
raktár

minden elfogadható áron

ugy kicsinyben, mint nagyban

ELADATIK.

== Csak rövid ideig ==

== Csak rövid ideig. ==

== Ritka alkalom. ==

Ujságírók lapja!

Ujságírók lapja!

BUDAPESTI NAPLO

A magyar sajtóban páratlan az a siker, amelyet a

BUDAPESTI NAPLO

mindjárt első megjelenésekor aratott és az egész világ sajtójában példánélküli való, hogy egy szerkesztőség maga alapított volna és adna ki politikai napilapot.

A Budapesti Napló

a szerkesztőség tulajdona, nem adta magát semmiféle vállalkozás rendelkezése hatalma alá. Független tehát felfelé is, lefelé is minden irányban.

A Budapesti Napló

a magyar intelligencia lapja. Politikája a legtisztább szabadelvűségnek és a magyar nemzet igazainak utján halad.

A BUDAPESTI NAPLO

amelyet a Pesti Napló július 30-án testületileg kilépett szerkesztősége alapított, hűségeit egyesíti a magyar politikai, irodalmi és szociális élet legelőkelőbb neveit.

A Budapesti Napló főszerkesztője: Vészi József.

A Budapesti Napló felelős szerkesztője: Braun Sandor.

A Budapesti Napló belső dolgozótársai:

Ábrányi Emil
Clair Vilmos
Cseri Gyula
Erős Gyula
Fai Béla
Gergely István

Holló Márton
Horváth Elemér
Janovics Pál
Dr. Kovács Jenő
Lyka Károly
Markus József

Merkel Adolf
Dr. Márton Miksa
Papp Dániel
Pekár Gyula
Dr. Soltész Adolf
Sváb Tivadar

Thury Zoltán.

A szerkesztőséghez csatlakozik a külső munkatársak, cikksírók és tárczírók díszes sora:

Ágai Adolf, Bessenyei Ferencz, Békefy Antal, Eötvös Károly, dr. Hagara Viktor, Feszli Géza, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Malonyay Dezso, Munkácsy Kálmán, Szabonyi-Nogall Janka, Szana Tamás, Szanto Kálmán, Tömörkényi István.

A Budapesti Napló

rovatai gazdagok, érteülése kiemelkedő, az egész új ág friss, eleven, temperamentumos és minden rovatban az izlést, az elkötelezettséget és a megbízhatóságot ismeri legjobban törvénynek.

A Budapesti Napló

egyedül jogosított magyar kiadásban közli Georges Ohnet világhírű francia írók „Hiábavaló gazdagság” című remek regényét, amelynek összes eddigi folytatásait megküldjük újonnan belépő előfizetőinknek.

Előfizetés: egész évre 14, félévre 7, negyedévre 3 forint 50, 1 hónapra 1 forint 20.

Mutatványszámokat nyolcz napig ingyen küld

a kiadóhivatal.

Szerkesztőség: Ferencz-körút 28. Kiadóhivatal: Teréz-körút 41.

Olvassa mindenki az ujságírók lapját:

A BUDAPESTI NAPLOT!